

Postup sklizně obilnin a řepky v České republice k 11. srpnu 2024

13. 08. 2024

6. žňové hlášení k 12. srpnu 2024

12. 8. 2024 - Příznivé počasí uplynulého týdne umožnilo zemědělcům i tentokrát rychlejší průběh sklizně. Ve 32. týdnu, podle 6. šetření Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF) k 11. 8. 2024, žňové práce u obilnin a řepky i nadále postupovaly, díky příznivému průběhu počasí, rychlejším tempem ve všech krajích. Aktuálně je sklizeno 94,78 % ploch obilnin, a zbývá tak sklidit něco přes 60 tis. ha. Téměř u konce je sklizeň řepky (99,47 % sklizených ploch), kde zbývá sklidit zhruba 1,8 tis. ha. V porovnání s průběhem postupu loňské sklizně, kdy je letošní o poznání rychlejší, byla touto dobou loňská sklizeň základních obilnin teprve za polovinou, přesněji bylo sklizeno 56,93 % ploch, sklizeno ale bylo 91,04 % ploch řepky.

V porovnání s hlášením z minulého týdne klesl průměrný hektarový výnos vyjma žita, ovsa a na stejné úrovni zůstal u ječmene ozimého u všech ostatních sledovaných obilnin včetně řepky olejky. Celkem je sklizeno u základních obilnin přes 1 146 tis. ha. Průměrný hektarový výnos zatím činí 5,91 t/ha, což je v porovnání s průměrným výnosem základních obilovin loňského roku (5,99 t/ha) o 1,3 % méně. Produkce dosáhla téměř hodnoty 6,8 mil. tun. Sklizeň obilnin celkem přesáhla téměř ve všech krajích 90% hranici sklizených ploch, vyjma kraje Plzeňského, Libereckého a nejpomaleji je se sklizní obilnin kraj Karlovarský (70,90 % sklizených ploch).

Dalšími okresy, kde zemědělci ukončili svou sklizeň a ve druhém srpnovém týdnu mohli slavit dožínky, jsou v Čechách okres Litoměřice, Mělník, hlavní město Praha, Mladá Boleslav, Nymburk, Kolín a Jičín, na Moravě pak Vyškov, Prostějov, Přerov a Olomouc.

Žně 2024 – postup sklizně celá ČR

Stav k 12. srpnu 2024	PŠENICE OZIMÁ	PŠENICE JARNÍ	JEČMEN OZIMÝ	JEČMEN JARNÍ	ŽITO	OVES	TRITICALE	OBILOVINY CELKEM	ŘEPKA
Celkově ke sklizni (ha)*	747 506	24 101	127 125	189 994	24 301	52 618	44 048	1 209 693	343 380
Sklizeno ke dni aktualizace (ha)	721 146	20 378	126 593	184 182	19 601	39 047	35 573	1 146 520	341 568
Podíl sklizených ploch (%)	96,47	84,55	99,58	96,94	80,66	74,21	80,76	94,78	99,47
Celkově sklizeno (t)	4 523 965	97 491	693 172	1 029 080	91 642	164 830	181 473	6 781 652	956 967
Průměrný výnos (t/ha)	6,27	4,78	5,48	5,59	4,68	4,22	5,10	5,91	2,80

Zdroj: SZIF; *ČSÚ.

Poznámka: Obiloviny celkem zahrnují pouze uvedené obiloviny. U žita v Pardubickém kraji bylo sklizeno žito také na senáž a námel. Průměrný výnos zemědělských plodin byl před sklizní ovlivněn nepříznivými povětrnostními vlivy (kroupami).

Žně 2023 – postup sklizně celá ČR

Stav ke dni: 13. srpna 2023	Pšenice ozimá	Pšenice jarní	Ječmen ozimý	Ječmen jarní	Žito	Oves	Triticale	Obiloviny celkem	Řepka
Celkově ke sklizni (ha)*	778 973	35 320	128 739	192 394	24 654**	42 997	42 008	1 245 085	379 943
Sklizeno ke dni aktualizace (ha)	428 460	6 451	128 192	121 090	6 880	7 465	10 261	708 800	345 896
Podíl sklizených ploch (%)	55,00	18,27	99,58	62,94	27,91	17,36	24,43	56,93	91,04
Celkově sklizeno (t)	2 875 748	29 181	832 738	668 055	34 827	31 551	54 484	4 526 585	1 179 701
Průměrný výnos (t/ha)	6,71	4,52	6,50	5,52	5,06	4,23	5,31	6,39	3,41

Zdroj: SZIF; *ČSÚ.

Poznámka: Obiloviny celkem zahrnují pouze uvedené obiloviny. **z toho 114 ha žito sklizeno na senáž.

Pšenice ozimá je sklizena na 96,47 % ploch, tj. přes 721 tis. ha. Produkce ozimé pšenice činí již přes 4,5 mil. tun při průměrném výnosu 6,27 t/ha. Nejdále je sklizeň ozimé pšenice ve Zlínském kraji a nejpomalejší v kraji Karlovarském (82,71 % ploch).

Pšenice jarní je sklizeno 84,55 % ploch, tj. zhruba 20 tis. ha. Při průměrném výnosu 4,78 t/ha je produkce zatím na úrovni 97 tis. tun. Sklizeň jarní pšenice byla ukončena v kraji Olomouckém a téměř v Moravskoslezském, v kraji Libereckém je sklizeno zatím 43,93 % ploch.

Ječmene ozimého zbývá sklidit posledních 500 hektarů, je sklizeno 99,58 % ploch. V porovnání s minulým týdnem se již průměrný výnos nezměnil a je stále na 5,48 t/ha, produkce dosahuje zatím 693 tis. tun. V osmi krajích byla sklizeň ozimého ječmene ukončena, v ostatních zbývá sklidit posledních pár desítek hektarů.

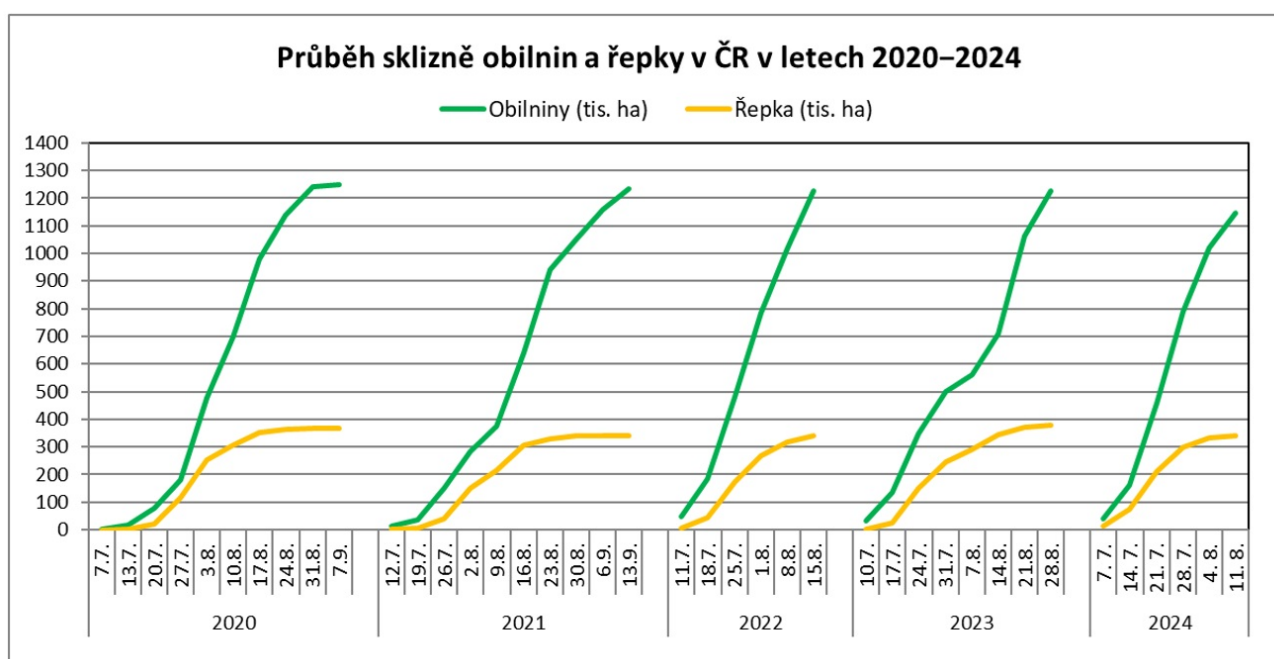
Produkce ječmene jarního již přesáhla jeden milion tun (1 029 tis. tun) při průměrném výnosu 5,59 t/ha. Sklizeno je 184 tis. ha, tj. 96,94 % ploch. Sklizeň jarního ječmene byla ukončena v Jihomoravském kraji, nejpomalejší je v kraji Karlovarském, kde je zatím sklizeno 47,75 % ploch.

I sklizeň ostatních obilnin oproti minulému týdnu výrazně pokročila. Žito je sklizeno již na téměř 20 tis. ha, tj. 80,66 % ploch. Při průměrném výnosu 4,68 t/ha je produkce na hodnotě skoro 92 tis. tun. Ukončena byla sklizeň žita v kraji Ústeckém a Olomouckém. Ani ne polovina ze sklizené plochy čeká ještě zemědělce v kraji Plzeňském a Karlovarském.

Nejpomaleji tradičně probíhá sklizeň ovsa, aktuálně je sklizeno 74,21 % ploch, tj. 39 tis. ha. Výše produkce je na úrovni téměř 165 tis. tun, průměrný výnos zatím činí 4,22 t/ha. Nejdále je sklizeň ovsa ve Středočeském kraji (93,33 % sklizených ploch), nejméně sklizených ploch je v kraji Karlovarském (31,37 % ploch).

Triticale je sklizeno již na 80,76 % ploch, tj. téměř 36 tis. ha. Při průměrném výnosu 5,10 t/ha produkce dosahuje zhruba 181 tis. tun. Pomaleji pokračuje sklizeň triticale v kraji Libereckém, naopak nejvíce sklizených ploch má kraj Ústecký.

Žňové práce jsou u řepky olejky téměř u konce, zbývá sklidit posledních necelých dva tisíce hektarů, je již sklizeno 99,47 % ploch. Ukončena sklizeň řepky byla v osmi krajích, nejvíce hektarů řepky zbývá sklidit v kraji Jihočeském (863 ha). Dosažený průměrný hektarový výnos se oproti minulému týdnu opět nepatrně snížil, a to na 2,80 t/ha, v porovnání s průměrným výnosem loňské sklizně (3,45 t/ha) je letošní sklizeň o 0,65 t/ha nižší, tj. o 18,8 %. Produkce tak již nepřesáhne přes milion tun řepkového semene a bude jednou z nejnižších sklizní, nyní je na úrovni 957 tis. tun. Na poklesu hektarového výnosu řepky v letošním roce měly značný vliv dubnové mrazy.

Předpověď počasí pro tento týden je pro zemědělce nadále velmi příznivá. Přichází další vlna

tropických teplot, které mohou v maximech atakovat zejména na jihovýchodě země i 36 °C, dostaví se také bouřky, ojediněle i silné s přívalovými srážkami.

Čtvrtá zpráva o kvalitě obilovin sklizně 2024

Pšenice

K 9. srpnu 2024 bylo v laboratoři Agrotestu fyto, s.r.o. analyzováno na kvalitu podle požadavků ČSN 461100-2 pro pšenici potravinářskou 230 vzorků pšenice. Analyzované vzorky byly sklizeny ve dnech 29. 6.–27. 7. 2024. Šlo o pšenici z krajů Středočeského (21 vzorků), Ústeckého (6 vzorků), Královéhradeckého (3 vzorky), Pardubického (4 vzorky), Vysočiny (1 vzorek), Jihomoravského (101 vzorků), Olomouckého (7 vzorků), Zlínského (55 vzorků) a Moravskoslezského (32 vzorků).

Ze 230 vzorků pšenice vyhovělo 229 (99,6 %) požadavku na číslo poklesu (norma 220 s: min. 219 s, max. 434 s), 214 vzorků (93 %) vyhovělo na objemovou hmotnost (norma 76,0 kg/hl: min. 68,7, max. 84,4 kg/hl), 200 vzorků (87 %) vyhovělo na obsah dusíkatých látek (norma 11,5 %: min. 9,6 %, max. 15,6 %), 198 vzorků (84 %) vyhovělo na sedimentační index (norma 30 ml: min. 16 ml, max. 71 ml).

Ze sklizně 2024 bylo na obsah DON a ZEA dosud analyzováno 74 vzorků z plánovaného počtu 100 vzorků pšenice. DON byl zjištěn u více než poloviny (59 %) z nich, u 6 vzorků byl obsah vyšší než 500 µg/kg a 2 vzorky přesáhly maximální limit 1000 µg/kg. V obou případech šlo o pšenici pěstovanou v Kraji Vysočina po předplodině kukuřici. ZEA byl dosud zjištěn u 9 vzorků (tj. u 12 %), hodnoty jsou hluboko pod povoleným limitem 100 µg/kg. Dosavadní výsledky ukazují, že úroveň kontaminace mykotoxinem DON bude vyšší než v loňském roce. Příčinou je vlhké počasí v období kvetení obilnin, které podporovalo napadení klasů obilnin fuzáriózami.

Od 1. 7. 2024 došlo nařízením Evropské komise ke zpřísnění maximálního limitu pro obsah deoxynivalenolu (DON) v potravinářských obilovinách. Pro pšenici (s výjimkou pšenice tvrdé T. durum) a ječmen je nově nejvyšší možný obsah 1000 µg/kg (dříve 1250 µg/kg). Pro zearalenon (ZEA) se limit nezměnil a je 100 µg/kg.

Kvalita dosud analyzované pšenice, která byla sklizena do konce července, je s ohledem na číslo poklesu a objemovou hmotnost dobrá. Obsah dusíkatých látek je variabilní, průběžný průměr (12,5 %) je vyšší, než výsledná hodnota v loňském roce (2023: 12,0 %), ve srovnání s průměrem předchozích 10 let je však nižší (průměr 2014–2023: 12,9 %). Také kvalita bílkovin je letos v průběžném průměru (38 ml) o něco lepší, než byla konečná hodnota v loňském roce (2023: 35 ml), nedosahuje však hodnot let 2014–2023, kdy se pohybovala mezi 40–46 ml s průměrem 42 ml. U 2 vzorků pšenice byl zjištěn nadlimitní obsah deoxynivalenolu (DON). Úroveň kontaminace fuzáriovými mykotoxiny je ve srovnání s loňským rokem vyšší.

Ječmen

K 12. 8. 2024 bylo ve Sladařském ústavu Výzkumného ústavu pivovarského a sladařského, a.s. v Brně analyzováno 63 vzorků jarního ječmene podle požadavků ČSN 46 1100-5. Analyzované vzorky byly sklizeny ve dnech od 19. 6. do 21. 7. 2024 v kraji Moravskoslezském (16 vzorků), Jihomoravském (15 vzorků), Zlínském (14 vzorků), Středočeském (13 vzorků), Vysočina (4 vzorky) a Ústeckém (1 vzorek).

Průměrný obsah dusíkatých látek v zrna ječmene byl 9,9 % (norma 10–12 %: min. 7,7 %, max. 13,1 %) a normě vyhovělo 35 % vzorků. Průměrná vlhkost zrna byla 11,1 % (norma max. 15 %: min. 10,1 %, max. 13,9 %) a normě vyhověly všechny vzorky. Průměrný přepad zrna nad sítí 2,5 mm byl 91,4 % (norma min. 85 %: min. 79,6 %, max. 99,1 %) a normě vyhovělo 85 % vzorků. Průměrný obsah příměsí sladařsky nevyužitelných byl 1,3 % (norma max. 3 %: min. 0,3, max. 3,5 %) a normě vyhovělo 97 % vzorků. Průměrný obsah zrnových příměsí částečně sladařsky využitelných bylo 4,2 % (norma max. 6 %: min. 0,8 %, max. 16,4 %) a normě vyhovělo 84 % vzorků. Průměrná klíčivost v peroxidu vodíku byla 98,4 % (norma min. 96 %: min. 97 %, max. 100 %), a normě tak vyhověly všechny vzorky.

Průměrná objemová hmotnost byla 65,9 kg/hl (min. 61,6 kg/hl, max. 70,5 kg/hl), průměrný obsah škrobu byl 63,7 % (min. 60,2 %, max. 66,8 %) a číslo poklesu, jako znak porostlosti (doporučené min. 220 s), bylo průměrně 293 s (min. 102 s, max. 361 s).

Kvalita ječmene z dosud provedených analýz se jeví jako dobrá. Příznivý je vysoký přepad zrna nad sítem 2,5 mm a vysoká klíčivost. Méně příznivý je nižší obsah dusíkatých látek, občasný výskyt fuzárií na sklizeném zrně a nižší číslo poklesu z některých lokalit Středočeského a Moravskoslezského kraje.

Žně k 12. srpnu 2024 [stáhnout \(xls, 77 kB\)](#)